

Čtení na pokračování,
Část sedmnáctá:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola XI/2 - pokračování

Pan domácí byl samozřejmě poctěný, a více než šťastný, když mohl podrobně odpovědět.

„Ach, určitě víte, že v Galaxidi žijí staří námořníci. U jeho pobřeží může člověk vidět zakotvené nejrůznější druhy člunů. S určitostí mohu říci, že budete kázat převážně ženám, protože většina mužů bude na moři. Ve městě je jen několik obchodů, které se dají spočítat na jedné ruce, kavárny jsou velmi řídké. Otče, pomodlete se prosím speciálně za námořníky, protože ačkoliv s mořem bojují dennodenně, ztratili většinu své hrdosti kvůli parníkům a lodím. Bojují velmi těžce za svůj denní chléb ... velmi těžce.“

V den Nektariova kázání byl kostel plný. Společenství tvořily převážně ženy a děti. Všiml si, že mnohé tváře jsou vážné a skoro smutné. Byly to obličeje, které přijaly trvalý boj se životem, bez otázek a bez touhy po něčem lepším. Mnoho žen bylo v černém a nebyly to pouze staré ženy, ale i mladé. Tyto ženy ztratily na moři své manžele a jejich děti otce. Moře má povahu, která může v mžiku vzplanout a zase se velmi rychle zklidnit, jenže mezitím si vezme drahocenný lidský život. I když mladé vdovy působily zatrpkle, v davu byly další mladé obličeje, které vypadaly šťastně. Byly mezi nimi mladé dívky, které dosud nikdy nezakusily trpkou tvář života a byly ještě plné snů a očekávání. Všechny ženy ve společenství měly jednu věc společnou. Když pohlédly do apsidy za oltář na ikonu Panny Marie, Královny vesmíru, zdálo se, že v ni všechny vkládají svoji důvěru, zatímco se tiše modlily. Neboť kdo jiný, než Přesvatá Bohorodice může znát jejich utrpení a utišit je jako matka. Ona je opravdu Matkou všech křesťanů. „Ach, orthodoxie, jak jsi sladká a trvalá“ přemýšlel si Nektarios, zatímco se chystal začít kázat.

Jeho kázání se toho dne týkalo trpělivosti a odkazovalo se na řeč pronesenou Antiochem, mnichem z Galatie, který se tomuto tématu věnoval.

„Mé dcery, Boží děti,“ řekl, „vidím, jak se vaše srdce tiše modlí k Přesvaté Bohorodici. Naše pravoslavné chrámy vždy umísťují ikonu Bohorodice nad svatyni, to znamená, že je mezi nebem a zemí, mezi Vševládcem a jeho bojující církví. Je to proto, že ona je naší nejmocnější přímluvkyní, naší nebeskou matkou, která slyší modlitby nás všech, zná veškeré

naše neštěstí i naděje. S mateřskou odvahou vůči Synovi Její prosí za každého. Nebudu dále rozvádět její nebeskou úlohu, protože si myslím, že srdce každého opravdu pravoslavného křesťana ji zná. Ale rád bych se zaměřil na jednu z důležitých ctností, kterou měla zde na zemi. Byla to trpělivost. Snášela nedůvěru a podezření vůči sobě, chudobu, zármutek, trápení a opuštěnost, ale vždycky byla trpělivá. Její trpělivost budila úctu dokonce u andělů a byla za ni odměněna. Vidíte, milé dcery, že když činíte pokání, ale nemáte trpělivost, ve skutečnosti jste udělaly velmi málo. Bez trpělivosti nemůžeme získat žádnou další ctnost. Neboť i náš Pán Ježíš, zdroj radosti pro všechny křesťany říká, 'ten, kdo má trpělivost až do konce, bude spasen' ...“

Když skončil svoje kázání, společenství se zdálo být uklidněné a vděčné, jako by nějaké vnitřní břímě bylo zvednuto z jejich srdcí. Po propuštění z chrámu se všichni shlukli kolem Nektaria a prosili ho, aby s nimi zůstal. Zařídil si proto, aby mohl strávit v Galaxidi tři dny. Veškerý čas věnoval tomu, že se pokoušel utěšit tolik žen, kolik jen mohl. Začal těmi, které byly nejvíce zraněné.

Když se vrátil k sobě domů, onemocněl Nektarios chřipkou. Zůstal upoutaný na lůžko zhruba dvacet dní, ale naštěstí byl v dobrých rukou a vzorně se o něho starali.

Bylo to právě v této době, kdy měl v noci během spánku vidění. Viděl sám sebe, jak na zelené pastvině zpívá chvalozpěv 'Světlo tiché svaté slávy'. Náhle se všechno rozsvítilo a zářilo oslepujícím světlem. Pak si všiml, že zhruba pět metrů od něj stojí skromně oděná paní s vážným a zarmouceným výrazem. Kolem jejích ramen zářily hvězdy a doprovázeli ji svatý Bazil Veliký a svatý Řehoř Palama.

„Nektarie ...“ volal na něj její sladký, jasný hlas. „Nektarie.“

Nektariovy oči na ni zíraly a když zavolala jeho jméno, ztuhl. Poté, co sebral dostatek odvahy, zvolal: „Paní, Bohorodice, jak můžeš sestoupit k ...“

„Neboj se. Šli jsme tě pozvat, aby ses k nám připojil. Zrovna včera se někteří andělé opravdu připravovali jít pro tebe.“

„Nerozumím“ zamumlal.

„Ale Pán rozhodl, že máš zůstat. Budeš pokračovat v pouti po strastiplné cestě, po cestě trpělivosti a čekání. Nevím však, jak dlouho.“

„Paní, Bohorodice,“ třásl se, „neopouštěj mne, přemáhá mě strach.“

„Neboj se ... Pokračuj ve svém boji. Pán bude stát při tobě.“

Následující den po tomto živém vidění ve snu, se probudil a u jeho postele seděl mladý chlapec. Byl to Konstantin, jeden ze synů Nektariova domácího.

„Vaše Eminence,“ šeptal chlapec. „Odpusťte mi, prosím, Vaše Eminence, přišel jsem sem tajně od mámy.“

„Kost' o?“ zeptal se Nektarios, když si protíral oči, aby se probudil do ranního světla.

„Jsi to ty, Kost' o?“

„Ano.“

„Co se děje, mé dítě?“

„No, vlastně nic ... Jen že vás mám rád. Jste pro mě vzorem. Vaše osobnost mě přitahuje jako magnet. Je těžké vysvětlit, co cítím.“

„Také tě mám rád, Kostasi. Pán Bůh tě povede správnou cestou a bude tě stále provázet.“

„Chtěl bych, Vaše Eminence, abyste mě učil svatým Písmům. Chtěl bych umět recitovat Pánovy verše a také je zpívat“.

Nektarios se usmál: „To záleží na tobě.“

Chlapec vypadal zmateně. „Co?“ zeptal se.

„Do které třídy chodíš?“

„Jsem v osmé.“

„Podivuhodné ... měl bys horlivě studovat, být pilný, poslouchat rodiče, bratry i sestry a modlit se. Modli se stále, Kost' o ... Pán Ježíš věnuje obzvláštní pozornost dětem jako jsi ty, protože je velmi miluje.“

„Budu, Vaše Eminence, a děkuji vám ... Moc vám děkuji. Opravdu budu dodržovat všechna vaše doporučení. A budu se za vás modlit.“

„Děkuji ti, mé dítě. Ano, modli se za mě.“

Od toho dne se z Nektaria a Kost' i stali blízcí přátelé. Konstantin, jak znělo křestní jméno dítěte, měl krásnou duši. Vždy si našel chvíli, aby se mohl s Nektariem setkat, buď aby se něco dozvěděl nebo na něco zeptal.

Když se přiblížily Vánoce, věděl Nektarios přesně, co by rád pro mladého Kost' u udělal. Zeptal se tedy pana Charalambose, chlapcova otce, zda by mohl vzít chlapce s sebou na svoji kazatelskou pout', která ho povede do Amphissa, na Domokos a na Atalanti. Byla to pro ně příležitost strávit společně mnoho času a probrat spoustu věcí. Kostas se na tomto výletě dozvěděl nemálo věcí o pokladech Církve.

Při cestě však utrpělo Nektariovo zdraví. Často měl závratě a horečku. Po návratu dostával velké množství dopisů z Alexandrie. Často od lidí, které nikdy nepotkal, nebo od těch, na něž už dávno zapomněl. Ve všech stálo, že Sofronios zestárl a už sám církev nespravuje, a že se netrpělivě připravují na to, že Nektarios bude jeho následovníkem.

Občas tlouklo Nektariovo srdce rychleji, když vzpomínal na staré dobré časy, které v Alexandrii strávil. Ve stejnou dobu si však připomínal i odpovědnost, povinnosti a problémy, které byly s jeho pozicí spojeny.

Po přečtení dopisu, který právě obdržel z Egypta, se Nektarios otočil ke Kost' ovi a zeptal se: „Co říkáš, Kostasi, kdyby mě povolali do Egypta, jel bys se mnou?“

Kostas byl na chvíli zmaten, ale pak se s dětskou neviností a zvědavostí rychle zeptal: „Je to daleko?“

„Ano,“ odpověděl Nektarios. „Je to trochu dál a jsou tam jiní lidé a jiné zvyky.“

Kostas zůstal chvíli zticha a jeho tvář se zdála být ponořená do hlubokých a vážných myšlenek. Poté, jako kdyby dělal nejosudovější rozhodnutí svého života, zvedl ruku a řekl: „Ano, pojedu s Vámi. Rád bych to večer oznámil tátovi a mamince. Mimochodem, jsou tam nějaké děti?“

„Nebud' tak hrrr, Kostasi, nemyslím, že by mě nakonec povolali.“

Zdálo se, že je Kost' a zklamaný, že ztratil šanci na skutečné dobrodružství.

„Kamkoliv půjdete, Vaše Eminence, budu vás následovat ... miluji a respektuji kněze. Každého kněze, kterého jste si představil, mám rád.“

„Ano, mé dítě, vím to o tobě. Kéž ti to zůstane po zbytek života.“

Když se přiblížilo jaro, dostal Nektarios dobré zprávy. Byl jmenován děkanem Rizarioské církevní školy v Athénách. Byl Hospodinu nesmírně vděčný.

A jelikož Pán schválil tuto změnu v Nektariově životě, neboť jinak by se to nestalo, nadešel čas rozloučit se se svojí komunitou. Jeho snaha sloužit lidem každý den a mnohdy i v noci, se nyní bude muset změnit v psaní, studium, vydávání knih, aby mohl vést skupinu mladých mužů ke kněžství, mužů, kteří se stanou vůdci a pastýři řecké pravoslavné církve.

Několik dnů před tím, než obdržel oficiální dopis o jmenování, napsal mu jeho blízký přítel a oddaný křesťan, Zisimos Flantelis. Pan Flantelis byl soukromým učitelem cizích jazyků v bohatých rodinách. Kdykoli měl trochu času, napsal Nektariovi a sdělil mu novinky. Informoval ho, že jeho jmenování děkanem církevní školy bylo dosaženo navzdory mnoha námitkám z Alexandrie. Většina z nich, psal, byla způsobena reakcemi na „falešná svědectví o jeho charakteru.“

Dopis pana Flantelise obsahoval dobrou zprávu o Nektariově jmenování ještě dříve, než jej dostal oficiálně, ostatní informace však způsobily Nektariovu srdci bolest. „Proč?“ ptal se sám sebe znovu a znovu. „Proč mě ještě teď pronásledují?“

Následující odpoledne se Nektarios rozhodl připojit se na oběd k domácímu a jeho rodině. Kvůli Kost'ově přítomnosti začal s novinkou o jeho zamýšleném odjezdu opatrně. Kostas pochopitelně nepřijal tuto zprávu snadno a požádal, aby ho omluvili. Odešel na nejtíší místo v domě, do rohu knihovny a rozplakal se. Nektarios šel za ním a snažil se ho utěšit, jak jen mohl.

„Neboj se, mé dítě, Pán je dobrý a jednou nás snad opět svede dohromady,“ řekl mu s přesvědčením.